

Pozdrav československému, sibiřskému vojsku.

Drazí krajané, bratři!

Těším se z toho, že mně popřána čest k Vám promluvit, že můj pozdrav pronikne za oceány do dalekých Vašich stanovišť, do měst i hradeb a bytů vozových i k osamělým Vaším strážím v široširé sibiřské zemi. Doufám, že tento můj pozdrav rádi uslyšíte a že jej přijmete přátelsky. Jeť z Vaší vlasti, pro kterou jste prolévali svou krev, je to pozdrav tisícův a tisíců Vašich krajanův a přátel, v němž chvěje se i hlas Vašich milých, Vašich matek, otců, žen i dítek, po kterých žízníte horoucí touhou.

Můj pozdrav letí k Vám ne do Sibiře, kterouž láska k vlasti bývala trestána mukami a hrůzou, ne do země Mrtvých domů, ve kterých trpěli a hynuli synové svobody, nýbrž do Sibiře, kterouž Jste vítězně postupovali až k břehům Velkého oceánu pro osvobození svého národa, v níž Jste rozbíjeli staletá naše pouta, v níž se zrodila naše svoboda z Vašich hrdin-

ských bojů, z Vaší revoluce, jaké dosud neznaly dějiny lidstva.

Přes dva tisíce let čte se s obdivem Xenofontova kniha o bojích a návratu do vlasti desíti tisíců řeckých žoldnéřův. Oč vznešenější je Vaše anabasis, Vás bojovníků za svatou ideu, oč velkolepější Váš postup ohromnými prostorami Ruska a Sibiře, smutnou nedohlednou stepí, divokými horami, pustinou pralesův i hrozných močálů!

Duch husitských předků našich probudil se ve Vás, ve Vašich plucích a rotách podivuhodné organisace, nesoucích jména nám drahá, v našich dějinách nejslavnější. Jste veliké bratrstvo, Vy bratři z matičky Prahy, z Posázavska, z Pošumavska, od Krušných hor, z vážných končin jihočeských, z Podkrkonoší, z Hradecka, Chrudimska, z bohaté Hané a jiných končin krásné Moravy i ze Slezska dnes nám zvláště drahého, Vy bratři od Karpat, pod Tatrami, od Dunaje a Hernadu ve svorném sdružení válečném, jakým bývalo před věky Bratrstvo na Slovensku.

Jeho boje jsem před léty vylíčil. Vypsati zápasy a slávu Vašeho Bratrstva nebude mně, žel, popřáno. Než šťasten jsem a žehnám, že jsem se ho dožil, že jsem uviděl ve Vás mužnou udatnost a mravní sílu svého národa, jehož jméno Jste proslavili a známým učinili po všem světě a dobyli mu úcty a uznání.

„Řeknete: „Chválíte, velebíte nás, ale necháváte nás osvoboditele v poutech mučivé touhy a tesknoty skličující naše srdce, otravující mysl.“ Ano, žel, že jsme Vám, mužům tvrdých bojů dávali za jas Vašeho vítězství, za všecko strádání, za tesknotu kalných dní a nekonečných nocí jen měkká slova a sliby, jichž tolik Jste slyšeli. My však to těžce nesli

a neseme, že jsme nemohli hned pomoci. My, dnes už ne tak svorni a v jednotném šiku jako 28. října loňského roku, v tom jedině jsme zůstali za jedno a jsme svorni v jediném tom přání, abyste již byli u nás, doma v osvobozené vlasti.

Ale již nastal dlouho žádaný, čas Vašeho návratu. Lodě již přivezly první bratry z Vašich plukův a přivezou Vás všechny. Kéž by bylo co nejdříve, abyste v nadšené radosti mohli vykřiknouti na našich hranicích: „Vlast! Naše osvobozená vlast!“ tak jako kdysi zajásalo deset tisíc Řeků: „Moře! Moře!“ když s hory shlédlo jeho pruh, žádoucí, záchranný svůj cíl.

Vrátíte se, ale, bratři, trpko mně povědět, že neshledáte vše, jak očekáváte, že v tom onom budete zklamáni a snad i roztrpčeni. Ale ve Vás doufáme, že posílíte mladou naši republiku, kteráž Vám je nad strany a hesla, nade vše, a že vnesete svého ideálního, obětivého ducha i do našich řad. Vlast na Vás čeká.

Vrátíte se a v širých končinách Ruska a Sibiře, tam, kde se tyčí mohutné kurhany dávnověkých bohatýrů, zůstanou hroby Vašich bratří, prosté hroby velkých hrdin, samy. Bratrský lid ruský i cizí plemena budou si o nich vypravovat, o nich, o slavném vojsku, jež se tu objevilo jako vidění, jež ohromnými těmi končinami prošlo vítězně a neutiskovalo, netrápilo, ale pomáhalo a chránilo, až pak vsedlo na lodi a zmizelo na vodách, daleko, daleko za mořem.

Jen naše svaté hroby tam zůstanou. Čas pochýlí prosté jejich kříže, déšť smyje na nich poslední pozdrav v mateřské řeči, a jen ševel trávy, štepního kavylu nebo šumot chmurného pralesa nad

nimi povzdechnou. Nebudou však zapomenuty. Doma budou žítí hrdinové, jejichž kosti tam práchnivějí. Žítí budou v paměti vděčného národa.

Buďte zdraví, drazí bratři, a vraťte se brzo, brzo! Šťastná buď Vaše plavba, šťastný a radostný Váš návrat! Na brzkou shledanou!

Na stokrát Vás pozdravuje Váš vděčný

Alois Jirásek.

V Praze, v prosinci r. 1919.
